na
owe
ów
wych

Vol. misc. inscr.

Pisma urzędowe z czasów rozbiorowych.

[Amtliche Schriften aus der Zeit der Theilungen.]

KOMMISSYA RZECZYPOSPOLITEY SKARBU KORONNEGO.

WIADOMO czyni, komu o tym wiedzieć należy, mianowicie JOO. JWW. WW. UU. Dziedzicom, Possessorom, Magistratom, Cechom Rzeźniczym, Garbarskim, Rymarskim, Siodlarskim, Szewskim i Rzemieślnikom surowe Skóry wyrabiaiącym, i rzeź na handel biiącym, Mięsiwa słone za granicę prowadzącym, oraz Kahałom Zydowskim Miast Królewskich, Duchownych, i Ziemskich, większych i Ludnieyszych, iako to:

w Prowincyi Małopolskiey.

Krakowa.
Sandomierza.
Białego - Stoku.
Węgrowa.
Lublina.
Łęczny.
Parczewa.
Chełma.
Krasnego - Stawu.
Lubomla.
Ratna.
Dubienki.
Włodzimierza.
Łucka.
Horochowa.
Beresteczka.
Dubna.
Ołyki.
Ostroga.
Zasławia.
Konstantynowa.
Lachowce.
Lubaru.
Połonnego.
Wiśniowca.
Zwiachla.
Jampola.
Wołoczyska.
Radziwiłowa.
Kamieńca - Podolskiego.
Zwańca.
Latyczewa.
Baru.
Mohyłowa.
Zytomierza
Smiły.
Pawołoczy.
Białocerkwi.
Berdyczewa.
Czudnowa.
Owrucza.
Czarnobyla.
Bracławia.
Winnicy.
Tulczyna.
Bohopola.
Niemirowa.
Humania.

w Prowincyi Wielkopolskiey.

Poznania.
Kalisza.
Wschowy.
Gniezna.
Leszna.
Zdun.
Miedzyrzy cza.
Kościana.
Kargowy.
Szmigla.
Krotoszyna.
Wielunia.
Działoszyna.
Szczucina.
Pułtuska.
Ostrołęki.
Łowicza.
Płocka.
Wrocławka.
Piotrkowa.

Do wiadomości podaie: Jż przywodząc do istotney Exekucyi Prawo Seymu teraźnieyszego pod tytułem == Podatek ze Skór == uchwalone, do Xiąg Grodu Warszawskiego na dniu drugim Miesiąca i Roku teraźnieyszych sposobem Oblaty wniesione, nim stałe administracyi Skór we wszystkich Miastach, Miasteczkach, i Wsiach wyda urządzenie, następuiące do Miast wyżey wyrażonych, Przedmieść Jch, i wszelkich Jurydyk, do dalszego urządzenia Kommissyi swoiey tym-czasowe ustanowiła przepisy.

1mo. Zacząwszy od 23. aż do ostatniego dnia Miesiąca Grudnia Roku teraźnieyszego 1789. Magistraty gdzie są, a gdzie Ich niemasz, tam Zwierzchność mieyscowa spisać maią bez wszelkiey opłaty, Regestr wszystkich Rzeźników mieyscowych tak tych, którzy w Cechach się znayduią, iako tych, co osobno na przedaż, Kraiową lub Zagraniczną, tudzież po Dworach, Klasztorach, i Szpitalach biią Bydło, niemniey spisać powinni osóbny Regestr Garbarzów, Szewców garbuiących, Siodlarzów, Rymarzów, i wszelkich Rzemieślników surowe Skóry wyrabiaiących, i takowe Regestra podać są obowiązani Rewizorowi, a gdzie Ich niemasz, Pisarzowi lub Substytutowi Skarbowemu.

2do. Dla większego Skarbu zabeśpieczenia Kommissya dla Rzeźników Przysięgę przepisuie w tę Rotę: = „ Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy Swiętey Je-
„ dynemu, iako biiąc Bydło tak na przedaż iako też po Dworach, Klasztorach, i
„ Szpitalach, gdy do tego użytym będę przez siebie lub Czeladź; Skóry wszelkie ca-
„ łe Wołowe, Krowie, i Cielęce na Skarb Rzeczypospolitey wiernie oddawać będę,
„ żadney nie utaię, ani utaić nie dozwolę, w zdeymowaniu przestrzegać mam, aby
„ popsutą nie została, Skóry iedney za drugą nie zamienię, ani zamienić komużkolwiek
„ dozwolę. Za karmnego Wieprza i Swini, chudych, Koźlę za Kozła, Jagnię za Ba-
„ rana w Regestr nie umieszczę i nie podam, od opłaconego Bydła opłatę wiernie do
„ Skarbu publicznego oddawać będę, gdybym cokolwiek widział Skarbowi Rzeplitey
„ szkodliwego, samey Kommissyi lub od niey oznaczonym Officyalistom doniosę, tak
„ mi Panie Boże dopomoż i niewinna Syna Jego Męka. = Takową przysięgę Chrześcianie na wyobrażenie Chrystusa Pana, a Zydzi na Rodał z opuszczeniem dla nich Słów = za karmnego Wieprza i Swini chudych = wykonać maią przed zesłanym Officyalistą Skarbowym, a to w przeciągu czasu do podania Regestrów wyżey oznaczonego.

3tio. Każdy Rzeźnik zaraz po Przysiędze odbierze Cedułę drukowaną Skarbową podpisem Superintendentów stwierdzoną, wyrażaiącą, iako iest Rzeźnikiem w Regestr Skarbowy wpisanym, na którey, że wykonał Przysięgę, Officyalista Skarbowy podpisem swoim zaświadczy, za tę Cedułę w nadgrodę kosztu na Druk odbieraiący Rzeźnik groszy 2. miedziannych do Skarbu zapłaci.

4to. Odbieranie Skór na Skarb, opłata, i zupełne Prawa i tego Uniwersału uskutecznienie, zacznie się dnia *inclusivè* pierwszego Stycznia Roku następuiącego 1790.

5to. Ktokolwiek Cedułę wyżey wyrażoney mieć nie będzie, wolności nie zyska bicia wszelkiego Bydła, owszem gdziekolwiek bądź w biciu, bądź w przedaży dostrzeżony, uznaniem raz na zawsze niesposobności dalszey Professyi prowadzenia i konfiskatą ukaranym zostanie.

6to. Co Miesiąc iednak wolno będzie Rzeźnikowi nowemu oświadczyć się Magistratom, a gdzie ich niemasz, Zwierzchności mieyscowey o chęci prowadzenia tey Professyi, które Magistraty, Zwierzchności, Rewizorom Generalnym, Pisarzom, Substytutom Miast, a Ci UUrodz: Superintendentom o przybywaiących i ubywaiących Rzeźnikach na Piśmie doniosą, dla przybywaiących Ceduły podobne pierwszym, przy wykonaney Przysiędze, Officyaliści Skarbowi wydadzą, UUrodz: zaś Superintendenci co Ultyma Kommissyi swoiey, o wielości przybyłych lub ubyłych Rzeźników uwiadomią, a w przypadku, gdyby w tey mierze Officyalista trudnił Rzeźnikowi, do Kommissyi udać się może przez Memoryał na Pocztę.

7mo. Ktoby w mieszkaniu swoim na własną potrzebę mimo Rzeźnika chciał zabić z bydła rogatego lub nie rogatego, ma się oświadczyć Pisarzowi albo Substytutowi Skarbowemu, należytość Skarbową oddać, a gdyby mimo wiedzy Ich to uczynił, konfiskatą i opłatą w dwoynasob tyle, co zabite bydło warte było, ukaranym zostanie.

8vo. Nim Szlachtuzy do bicia Bydła sporządzone, a Suszarnie, Szopy i Składy wystawione zostaną, Rzeźnik każden bite u siebie Bydło w Regestra wpisze, a pisać nieumieiący nakarbuie, aby zaś dozór w zdeymowaniu Skór był dokładny, Kommissya ostrzega; za suszenie zaś Skór w budowli Rzeźnika, Kommissya od Skóry Wołowey i Krowiey po groszy 5. a zaś od Cielęcey, Bukatowey po groszu 1. naznacza. Gdyby zaś albo Skóra źle zdiętą była, albo przez złą konserwacyą u Rzeźnika zepsutą została, że Rzeźnik Skorę oddać, i tyle co dobra Skóra warta, Pieniędzmi zapłacić ma, Kommissya stanowi.

9no. Rzeźnicy codziennie Skóry bądź prosto z Bydła zdięte, bądź iuż rozwieszone, Pisarzom do Stępla podawać, Regestra lub Karby tak tych, iakoliteż zabitych Baranów, Owiec, Jagniąt, Kozłów, Koźląt, Wieprzów, Swiń, wiernie utrzymywać powinni i od tych, od których opłata naznaczona według Instruktarza, codziennie Pieniądze do Rąk Pisarza oddawać za Kwitami maią.

10mo. Ktokolwiek surowe Skóry kupować zechce, uda się do Rewizora Generalnego Miast gdzie iest, a ten Assygnacye na przedaż do Pisarza tego Miasta wyda, w których zaś Miastach Rewizora niemasz, tam prosto uda się do Pisarza lub Substytuta Skarbowego, a Pisarz lub Substytut doydzie do Rzeźnika, gdzie Skóry będą, i odważone przy Widzach podług niżey wyrażoney ceny i wagi przeda, Pieniądze odbierze, i w Regestra zapisze, Skóry zaś samey Wołowey nikt kupić nie może, lecz ile wołowych, tyle i krowich, gdy będą, kupić powinien.

11mo. Kredyt Garbarniom do 3. Miesięcy pozwolonym będzie, a Ci, którzy go żądać zechcą, do Kommissyi swey zgłosić się maią, tam Zaręczenie o niezawodnym Skarbu ubezpieczeniu złożą, a dopiero dozwolenie Kredytu otrzymaią; kredyt ten nie będzie mógł bydź dany na mnieyszą iak, sto, liczbę Skór.

12mo. Wszyscy maiący Skóry wyprawne i surowe z Bydła zabitego przed dniem wyżey wyrażonym exekucyi Prawa, podadzą ich Regestra Pisarzom, a Ci osóbny stępel bez opłaty na ogonie Skóry przyłożą i w Regestr zapiszą, które Skóry po przyłożeniu Stępla, przy Właścicielu zostaną; takowe Regestra i Skóry do Stępla naydaley do dnia ostatniego Grudnia Roku 1789. maią bydź podane, albowiem po upłynieniu tego czasu, nikomu na dawne Skóry Stępel przyłożonym nie będzie, i znalezione gdziezkolwiek bez stępla, konfiskacie podpadać będą.

13tio. Na Skory dawne osobny Stępel, a na Skóry do Skarbu Koronnego, całkowicie wchodzące, osóbny odmienny równie na ogonie dawany będzie; na fałszuiących zaś Stępel kary surowe Kryminalne w Kommissyi swoiey wskazane zostaną.

14to. Ze zaś Prawo Konsumpcyą Szlachecką w Miastach od poboru oddawania Skór Bydlęcych i opłaty od innego mięsa nie wyłącza, przeto Kommissya wprowadzenia ze Wsiów Bydlęcego Mięsa do Miast wzbrania, póki Skóry wiozący nie odda, i dozor tego Officyalistom Skarbowym poleca się. Co zaś do Mięsa z Baranów, Owiec, Jagniąt, Kozłów, Koźląt, Wieprzów, i Swiń w Mieście bitych i do Miast, Miasteczek przywożonego, Kommissya stosuiąc się do taxy Prawem przepisaney, i onęż na części do Miast wprowadzane proporcyonuiąc, następuiącey opłaty wydaie Instruktarz —

Od Połcia iednego Słoniny — — —		gro: 24.
Od iedney Szynki — — — —		gro: 6.
Od iednego Sadła — — — —		gro: 10.
Od Salsesonów Abuchtów od sztuki — —		gro: 3.
Od Wieprza i Swini karmnych całych bitych,	Złł: 3.	— —
Od Chudców — — —	Złł: 1.	— —
Od Kozła — — — —	Złł: 1.	— —
Od Kozy — — — — —		gro: 15.
Od Koźlęcia — — — —		gro: 5.
Od Barana — — — —		gro: 15.
Od Owcy — — — — —		gro: 10.
Od Jagnięcia — — — —		gro: 5.

A od wprowadzenia Mięsa Bydlęcego Skóry, iako wyżey, oddawane bydź maią.

15to. Rzeźnik i któżkolwiek Mięsa wszelkiego gatunku po Ulicach, Pałacach, Kamienicach, Domach, Klasztorach, Szpitalach, skrycie roznosić i przedawać nie będzie mógł pod konfiskatą, lecz tylko w Jatkach publicznie Mięso przedawane bydź powinno.

16to. Co do taxy Skór, gdy Prawo od Wieprzów, Baranów &c. iednakową opłatę w całym Kraiu oznacza, a ztąd, z równości Prawa i Skóry iako Podatkiem publicznym będące, iednę wszędzie cenę dla niezmnieyszenia i nieuszkodzenia dochodów Skarbowych miećby powinny, tym bardziey, gdy Rapporta Urzędowe o taxach Kraiowych Kommissyi nadesłane zaświadczaią, iż cena Skór w Woiewództwach Ruskich do ceny Wdztw Wielkopolskich z przyczyny za granicę równego wywozu podwyższona zbliżyła się, atoli maiąc wzgląd na handel, a w handlu transport, cenę Skór w Miastach Woiewództw Ruskich, to iest: Wołyńskim, Podolskim, Bracławskim, Kiiowskim, Ziemi Chełmskiey i części Woiewództwa Bełzkiego, na funcie każdym wszelkiego gatunku Skór groszem iednym Miedzianym od ceny innych Woiewództw wszystkich w Koronie zmnieysza i postanawia tym sposobem = Skóry Wołowe, Krowie od funtów 20. do funtów 36. i daley ieszcze niesuszoney czyli mokrey naydłużey latem godzin 24 w a Mcach Grudniu i Styczniu dni 10 maiącey groszy 8. a w Ruskich 7. —— Od suchey takowey funta groszy 15. a w Ruskich 14. —— Skóry Wołowe i Krowie od funtów 7. aż do funtów 20. *inclusive* od funta suchey groszy 13. a w Ruskich 12. —— Od mokrey groszy 6. a w Ruskich gr: 5. —— Za Skóry Cielęcey mokrey funt groszy 12. a w Ruskich 11. —— Suchey 24. a w Ruskich 23. —— Za Skóry Bukatowey mokrey funt groszy 11. a w Ruskich 10. —— Suchey 22. a w Ruskich 21. —— A na Skórach *Zimowych* świeżych dla sierci dłuższey na dziesięciu funtach, ieden funt potrącić dozwala.

17mo. Gdyby o uszkodzeniu w tym Podatku śladu Kommissya dostrzegła, bądź u Rzeźników, bądź w Fabrykach, i u Rzemieślników, Rewizye do nich Kommissya wyznaczy.

18vo. Nie wątpi Kommissya, iżby w Miastach wyżey wymienionych Wagi podług przepisu Uniwersałów Kommissyi swoiey utrzymywanemi nie były; gdyby zaś w którym z tych Miast Wagi nie było, JP. Rewizor, Pisarz lub Substytut rekwirować będzie Magistrat, a gdzie go niemasz, do Zwierzchności mieyscowey udać się ma, ażeby nieodwłocznie Waga sprawiedliwa sporządzona i porządnie utrzymywana była.

19no. Przytym Kommissya oświadcza, iż Delator uwiadomiaiący o uszkodzeniu Skarbu Koronnego, pozyska połowę konfiskaty i wszelkich win wskazać mianych.

Który to Uniwersał, aby niezawodney każdego doszedł wiadomości po Miastach, Miasteczkach, po Parafiach z Ambon i innych mieyscach zwyczaynych publikować, i do Akt każdego Grodu sposobem Oblaty podać, a o Oblacie Ich i Publikacyi, wzięte Attestata do Kommissyi swoiey przesłać UUr. Superintendentom po Prowincyach będącym zleca.

Datum w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney, Dnia 2. Mca Grudnia Roku Pańskiego 1789.

ROCH z *Głogowy* KOSSOWSKI
Podskarbi Nadworny Koronny.

Uniwersał do Miast większych względem Manipulacyi Skór.

Z

Gesch. Polen

253.

L